

3.8

LA PROBLEMÀTICA PER ACCEDIR ALS PERMISOS D'OBRA PER A LES MASIES

JOAN CASAJOANA I VIVES

Pagès a Castellgalí, Bages

Membre de la Comissió Permanent Comarcal del Bages d'Unió de Pagesos de Catalunya

La Llei d'urbanisme causa greus problemes i dificultats als titulars de les masies, la majoria dels quals pagesos, per obtenir els permisos d'obres, atès que la reconstrucció, la rehabilitació, l'ampliació de l'edificació i les activitats en sòl no urbanitzable s'han de regular a través del *Catàleg de masies*.

És notori que la majoria de municipis no han fet els Catàleg de masies, cosa que obliga a tramitar un Pla especial urbanístic de desenvolupament de l'entorn de la casa de pagès o de la masia que es vol reconstruir, rehabilitar o ampliar.

Cal tenir present que, per fer el Pla especial urbanístic de la masia, és necessari el mateix procediment que per fer un Pla parcial per a una zona urbanitzable (urbana o industrial). Cal l'aprovació prèvia dels projectes, que correspon a l'ajuntament, i l'aprovació definitiva correspon a la administració territorial d'urbanisme.

La tramitació és complexa i ha d'incloure els informes, els projectes i la documentació regulats per la legislació. Calen plànols amb estudi de detall, aixecament de topogràfics de totes les edificacions, justificació específica de la finalitat del projecte, compatibilitat de l'actuació amb el planejament urbanístic, un estudi d'impacte paisatgístic, un estudi arqueològic i un informe dels departaments de Cultura i d'Agricultura, de l'Agència Catalana de l'Aigua i del Servei Geològic de Catalunya.

Des de fa onze anys que els ajuntaments haurien d'haver tramitat el Catàleg de masies. Aquesta mancança provoca greus dificultats a les masies per la complexitat administrativa que suposa complir amb la legalitat vigent, que és excessivament burocratitzada i intervencionista. Les administracions haurien de servir i ser útils als ciutadans i no complicar-los la vida.

Això és una vergonya. Una actuació d'aquest tipus va en contra de la promoció de l'activitat agrària al territori, fomenta i provoca l'abandó del sector agrari, afecta les masies i agreuja el desequilibri territorial.

S'haurien de fer tots els catàlegs de masies en l'àmbit municipal.

Cal preservar la documentació històrica de les masies

Les masies formen part de la història de Catalunya, n'han estat protagonistes durant molts segles i n'han escrit part. A més, dins les masies hi ha molta documentació antiga que també cal preservar.

Els consells comarcals han fet actuacions ordenant *fons documentals de les masies*, principalment sobre els manuscrits en paper, però sobre els pergamins, que tenen molts segles, no s'ha fet cap actuació i estan en estat lamentable i perdent-se. L'administració hauria d'actuar i més tenint en compte que això té un cost mínim a través de la tecnologia digital.

Ho dic per experiència pròpia, ja que tinc masies que es remunten al segle x. A dues d'aquestes hi ha dues ermites romàniques i una casa anterior al romànic amb parets d'espiga. Dues masies les tinc ben arreglades, però altres estan totalment en runes. Vàrem fer un fons documental de tres masies, però del material més antic, el pergamins, no se'n va fer cap tractament i es van perdre.

S'hauria de fer quelcom per preservar la documentació històrica de les masies.

Les apropiacions de les ermites i esglésies de les masies per part de l'Església catòlica

Fa anys que determinats bisbats de l'Església s'apropien de les ermites que històricament són propietat de les masies principalment a la Catalunya Vella.

A través del article 206 de la Llei hipotecària, que regula que l'Església pot immatricular béns no inscrits al registre de la propietat, van posant al seu nom molts béns immobles. Els bisbes tenen l'anacrònic privilegi de poder actuar com a fedataris públics (notaris) i fan certificacions de domini sobre els béns immobles i mitjançant les immatriculacions, fetes al registre de la propietat, s'apropien d'aquests béns.

Jordi Évole, a través del seu programa televisiu *Salvados*, ha tractat dues vegades aquest tema i ha denunciat més de mil cent apropiacions de béns immobles a través del Bisbat de Navarra de l'Opus Dei.

El Bisbat de Vic per mitjà d'un equip tècnic va fer un inventari d'esglésies i ermites i, així, es van anar apropiant de patrimoni de determinades masies.

La Llei hipotecària està en tràmit de modificació al Congrés de Diputats i sembla que hi ha consens per modificar i prohibir les immatriculacions de l'Església, que han estat escandaloses.

S'haurien d'evitar aquestes apropiacions i preservar els patrimonis històrics i religiosos de les masies.